

**Keywords:** *competence, professional competence, professional competence of future dental hygienists, pedodontia, dental hygienist, technique of psychological correction*

УДК 37.378.

**АКАДЕМІЧНО-ГРОМАДСЬКЕ НАВЧАННЯ – ВАГОМА СКЛАДОВА  
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ У США**

**ГЖЕГОЖ БЖУЗЕ**, доктор педагогічних наук, ад'юнкт Факультету педагогічних наук; *Куявська вища школа у Влоцлавку, Польща*

**Т.П. КУЧАЙ**, доктор педагогічних наук, доцент,  
професор кафедри психології і педагогіки

**Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II**

*E-mail: kuchay@ukr.net*

**Анотація.** У статті розглядається академічно-громадське навчання студентів у США. Висвітлена стратегія академічно-громадського навчання, спрямована на оволодіння науковими, професійними знаннями й уміннями у процесі виконання соціально значущої діяльності. Наголошено, що в університетській освіті США академічно-громадське навчання є ваговою складовою професійної підготовки студентів. Головне завдання університетської освіти США – навчити студентів бути відповідальними громадянами своєї держави та оволодіти належним рівнем професійної підготовки. Протягом останніх десятиріч одним із шляхів.

**Ключові слова:** *академічно-громадське навчання, США, студенти, освіта.*

**Актуальність (Introduction).** У теперішній час будь-який ВНЗ виступає у статусі суб'єкту ринку послуг, і гарантованість якості на цьому ринку стає хоча й недостатньою, але необхідною умовою акту купівлі освітньої послуги. Система забезпечення якості вищої освіти є однією з основних вимог, що висуваються суспільством перед вищою освітою. Тому якість виявляється основною конкурентною перевагою вищих навчальних закладів на ринку освітніх послуг.

Найбільший розвиток академічно-громадського навчання здійснюється у США. Це пов'язане з тим, що джерела влади й контролю в американських університетах інші, ніж у європейських країнах. У США, величезне різноманіття післясередніх (вищих) навчальних закладів поєднуються зі значною слабкістю державного контролю за якістю їхньої роботи. На відміну від країн, де є Міністерство освіти, або аналогічні структури, американська вища освіта контролюється переважно самими навчальними закладами.

У матеріалах регіональної Асоціації університетів Середніх Штатів наведено схему «поліпшення якості викладання», де послідовно поєднуються: «викладання – навчання – оцінювання – поліпшення – викладання» [1].

**Аналіз останніх джерел та публікацій (Analysis of recent researches and publications).** Систему освіти США розглядали такі науковці: Н. Андрущенко, О. Бевз, Н. Голубкова, Т. Ліхневська, Л. Мішіна, К. Новикова, Ю. Топоркова та ін.

**Мета (Purpose).** Метою даної роботи є розвиток академічно-громадського навчання студентів у США.

**Методи (Methods).** Теоретичні (аналіз філософської, педагогічної, психологічної літератури).

**Результати (Results).** Своєрідність американської вищої школи полягає в її багаторівневості і розгалуженості, поділу вищих навчальних закладів (ВНЗ) на державні та приватні, їх відмінності за якістю і кількістю ступенів, що присвоюються, наявності систем залікових одиниць, особливостях роботи професорсько-викладацького складу. Багаторівневості системи вищої освіти, створена на основі “розподілу функцій” між навчальними закладами, є саме тим механізмом, за допомогою якого в США намагаються вирішити проблему підвищення якості підготовки спеціалістів.

У США визнається вирішальна роль освіти в економічному і соціальному розвитку держави, у зміцненні її становища на світових ринках та у світовій економічній спільноті, у підтримці національної безпеки, що знаходить своє відображення в освітній політиці і практичних заходах щодо її реалізації.

Серед пріоритетних напрямків підвищення якості освіти можна виокремити такі: розробка академічних стандартів для студентів; підвищення вимог до рівня знань випускників шкіл, особливо у галузі точних наук; широке використання різноманітних тестових програм; застосування у навчальному процесі новітніх інформаційних технологій; започаткування нових програм оцінки якості викладання [2].

В сучасній системі університетської освіти США набула поширення стратегія академічно-громадського навчання, спрямована на оволодіння науковими, професійними знаннями й уміннями у процесі виконання соціально значущої діяльності.

Завдяки такому підходу ефективність вищої освіти зростає унаслідок поєднання навчального процесу студентів з активною участю у суспільно корисній діяльності, різноманітних громадських справах. Майбутні фахівці мають змогу не лише здобувати професійну освіту, але й досліджувати проблеми суспільства, шукати шляхи їх вирішення та навчатися бути відповідальними громадянами своєї країни. Вони набувають не лише знання про демократію, права й обов'язки громадянина, але й досвід служіння громаді, здійснення власного внеску в розвиток суспільства [3].

Організація академічно-громадського навчання в університетах США засвідчує, що оволодіння теоретичним курсом шляхом виконання соціально значущої практичної діяльності становить вагомий внесок у підвищення ефективності навчального процесу та професійного розвитку студентів як майбутніх фахівців.

В університетській освіті США академічно-громадське навчання є ваговою складовою професійної підготовки студентів. Цю освітню стратегію застосовують у викладанні різних дисциплін для всіх ступенів підготовки майбутніх фахівців, зокрема, молодших спеціалістів, бакалаврів, магістрів [4].

**Висновки і перспективи (Discussion).** Головне завдання університетської освіти США – навчити студентів бути відповідальними громадянами своєї держави та оволодіти належним рівнем професійної підготовки. Протягом останніх десятиріч одним із шляхів досягнення цієї мети є інтеграція академічно-громадського навчання в навчальні програми різних дисциплін [4].

### Список використаних джерел

1. Дупак Н.В. Система забезпечення якості вищої освіти у країнах західної Європи й США. Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 9 (52). 2014. С. 73-79.
2. Тарасова О. В. Вища освіта в США: сучасний стан та пріоритети розвитку [Електронний ресурс]. Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. 2011. Вип. 3. Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps\\_2011\\_3\\_9](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps_2011_3_9).

3. Клонцак О. Развитие академично-громадського навчання в сучасній системі університетської освіти США. ВІСНИК ЛЬВІВ. УН-ТУ. Серія педаг. 2013. Вип. 29. С.173–180.

4. Клонцак О. Організація академично-громадського навчання як складова професійної підготовки студентів у системі університетської освіти США. Порівняльно-педагогічні студії. 2015. 3 (25). С. 40-47.

### References

1. Dupak N.V. ( 2014) Systema zabezpechennya yakosti vyshchoyi osvity u krayinakh zakhidnoyi yevropy u SSHA [System of quality assurance of higher education in countries of Western Europe and the USA]// Onovlennya zmistu, form ta metodiv navchannya i vykhovannya v zakladakh osvity: Zbirnyk naukovykh prats. Naukovi zapysky Rivnenskoho derzhavnoho humanitarnoho universytetu. Vypusk 9 (52). 73-79.

2. Tarasova O. V. (2011) Vyshcha osvita v SSHA: suchasnyy stan ta priorytety rozvytku [Elektronnyy resurs] [Higher Education in the USA: Current Status and Development Priorities] / O. V. Tarasova. *Visnyk Natsionalnoyi akademiyi Derzhavnoyi prykordonnoyi sluzhby Ukrainy*. Vyp. 3. Rezhym dostupu: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps\\_2011\\_3\\_9](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps_2011_3_9).

3. Klontsak O. (2013) Rozvytok akademichno-hromadskoho navchannya v suchasnyy systemi universytet-skoji osvity SSHA [Development of academic and public education in the modern system of university education in the USA]. *VISNYK LVIV. UN-TU*. Seriya pedah. Vyp. 29. 173–180

4. Klontsak O. (2015) Orhanizatsiya akademichno-hromadskoho navchannya yak skladova profesiynoyi pidhotovky studentiv u systemi universytet-skoji osvity SSHA [Organization of academic and public education as a component of professional training of students in the system of university education in the USA]. *Porivnyalno-pedahohichni studiyi* . № 3 (25). 40-47.

### АКАДЕМИЧЕСКО–ОБЩЕСТВЕННОЕ ОБУЧЕНИЕ - ВЕСОМАЯ СОСТАВЛЯЮЩАЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ СТУДЕНТОВ В США

Ґжеґож Бжузе, Т. П. Кучай

**Аннотація.** В статтє рассматриваетсѧ академической общественной обучения студентов в США. Освещена стратегия академической общественной обучения, направленная на овладение научными, профессиональными знаниями и умениями в процессе выполнения социально значимой деятельности. Отмечено, что в университетском образовании США академической общественной обучения является важной составляющей профессиональной подготовки студентов. Главная задача университетского образования США - научить студентов быть ответственными гражданами своего государства и овладеть должным уровнем профессиональной подготовки. В течение последних десятилетий одним из путей.

**Ключевые слова:** академической общественной обучение, США, студенты, образование.

### ACADEMIC AND PUBLIC EDUCATION - EVERYDAY PROFESSIONAL PREPARATION FOR STUDENTS IN USA

Grzegorz Buzze, T.P. Kuchai

**Abstract.** The article deals with the academic and public studies of students in the United States. The strategy of academic and public studies, aimed at mastering scientific, professional knowledge and skills in the process of fulfilling socially significant activity is

highlighted. It is emphasized that academic and public education in the university education of the USA is a significant component of the professional training of students. The main task of university education in the United States is to teach students to be responsible citizens of their state and to acquire the appropriate level of professional training. Over the past decade, one of the ways.

**Key words:** academic and public education, USA, students, education.

**УДК 378. 035.147**

**МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ТРЕНІНГУ АКТИВНОСТІ ТА ОСОБИСТІСНОГО  
ЗРОСТАННЯ ФАХІВЦІВ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН**

**В.І. МІРОШНІЧЕНКО**, доктор педагогічних наук, доцент

**Державна прикордонна служба України імені Богдана Хмельницького**

*E-mail:* mvi\_2016@ukr.net

**Анотація.** Автором обґрунтовано методику проведення тренінгу активності та особистісного зростання майбутніх фахівців міжнародних економічних відносин. Під час визначення мети проведення такого тренінгу за основу взято ідею щодо суб'єкт-суб'єктної взаємодії, спрямованої на оптимальне управління міжкультурними конфліктами. Автором описуються ситуації, що спонукали кожного із учасників тренінгу до активної взаємодії з іншими членами групи, виявлення своєї індивідуальності у спілкуванні з іншими людьми, руйнації непродуктивних стереотипів діяльності та стимуляції активної роботи, спрямованої на формування позитивного ставлення до оточуючих.

**Ключові слова:** тренінгу активності та особистісного зростання, фахівці міжнародних економічних відносин, методика, студенти, професійне спілкування.

**Актуальність (Introduction).** Сьогодні особливо важливе наукове обґрунтування організаційно-педагогічних умов, які сприятимуть розвитку активної самореалізації фахівців міжнародних економічних відносин у професійній діяльності. Початковою ланкою, на наш погляд, має стати робота, що стимулює позитивне мислення, усвідомлення студентом своєї майбутньої професійної місії (ролі), усвідомлення неповторності своєї особистості. Без останнього неможливо забезпечити свідому активну участь майбутніх фахівців "самобудівництві" власної індивідуальності.

**Аналіз останніх досліджень та публікацій (Analysis of recent researches and publications).** Питанням підготовки фахівців різних галузей присвячено низку праць сучасних вітчизняних та зарубіжних науковців: В. Бабич, М. Ковтонюк (підготовка учителів), Г. Білецька (підготовка екологів), С. Заскалета (підготовка фахівців аграрної галузі в зарубіжних країнах). Проблема організації та проведення тренінгів різного роду давно вивчається науковцями. Велике значення у цьому розумінні мають праці педагогів К. Акуленко, С. Заскалети, К. Істоміної, С. Качмарчик, М. Левочко, О. Олексенко, І. Савки, Л. Савчук, К. Тушко, де висвітлено різноманітні аспекти підготовки майбутніх фахівців міжнародних економічних відносин. Зокрема С. Качмарчик уточнено поняття культури професійного спілкування менеджерів зовнішньоекономічної діяльності як інтегративного новоутворення, що забезпечує позитивний результат у ситуаціях ділового спілкування і об'єднує культурно-специфічні знання, пов'язані з моделями бізнес-аналізу; поведінкові та соціолінгвістичні уміння, які уможливають адаптацію до різних обставин ділового спілкування; особистісні якос-